

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz

w sprawie **E. T.** - sędziego Sądu Apelacyjnego [...], po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 19 czerwca 2023 r. wniosku adwokata S. O. – pełnomocnika z urzędu oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego H. K. w przedmiocie wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej SSA E. T.

postanowił:

1. na podstawie art. 61 § 2 k.p.k. w zw. z art. 58 § 2 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych - dalej powoływana jako u.s.p., umorzyć postępowanie z wniosku o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej E. T. - sędziego Sądu Apelacyjnego [...];

2. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 22 listopada 2021 r. (k.2-4) pełnomocnik z urzędu oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego H. K. wniósł o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej E. T. - sędziego Sądu Apelacyjnego [...], za czyny z art. 231 § 1 k.k., art. 276 k.k. oraz art. 267 k.k., w związku z wniesionym w dniu 22 listopada 2021 r. do Sądu Rejonowego [...] subsydiarnym aktem oskarżenia, którego odpis został dołączony do akt niniejszej sprawy w dniu 15 września 2022 r. (k.37-39v). Sprawa ta została zarejestrowana we wskazanym Sądzie pod sygn. akt III K 794/21.

Pełnomocnik - adwokat S. O. nadesłał pismo datowane na dzień 13 lutego 2023 r., w którym poinformował o śmierci oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego

H. K. Wniósł jednocześnie o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (58-58v).

W związku z uzyskaną informacją, Sąd Najwyższy zwrócił się do Urzędu Stanu Cywilnego m. st. Warszawy o nadesłanie odpisu skróconego aktu zgonu H. K. W odpowiedzi na powyższe, w dniu 7 marca 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynął odpis aktu zgonu o nr [...] stwierdzający, iż H. K. zmarł [...] 2023 r. (k.65).

Sąd Najwyższy na posiedzeniu w dniu 14 marca 2023 r. wydał postanowienie w trybie art. 61 § 1 k.p.k. w zw. z art. 58 § 2 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. o zawieszeniu niniejszego postępowania z wniosku o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej E. T. - sędziego Sądu Apelacyjnego [...] (k.67-68).

Postanowieniem z dnia 21 marca 2023 r. Sąd Najwyższy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata S. O. kwotę 738 zł tytułem wynagrodzenia za sporządzenie, podpisanie i złożenie wniosku o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej oraz kwotę 21,30 zł tytułem wydatków poniesionych w toku postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Postępowanie z wniosku adwokata S. O. - pełnomocnika z urzędu oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego H. K. o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej E. T. - sędziego Sądu Apelacyjnego [...] należało umorzyć.

W dniu 14 marca 2023 r. Sąd Najwyższy, w oparciu o przepisy art. 61 § 1 k.p.k. w zw. z art. 58 § 2 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. zawiesił postępowanie z wniosku oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego H. K. w przedmiocie wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej E. T. - sędziego Sądu Apelacyjnego [...] – z uwagi na to, że oskarżyciel posiłkowy subsydiarny zmarł [...] 2023 r., co udokumentowano odpisem skróconego aktu zgonu o nr [...]. W myśl art. 58 § 2 k.p.k. w razie śmierci oskarżyciela posiłkowego, który samodzielnie popierał oskarżenie, stosuje się odpowiednio art. 61 k.p.k. dotyczący oskarżyciela prywatnego. Zgodnie zaś z dyspozycją art. 61 § 1 k.p.k., w razie śmierci oskarżyciela prywatnego postępowanie zawiesza się, a osoby najbliższe lub osoby pozostające na utrzymaniu zmarłego, mogą wstąpić w jego prawa. Mają na to trzy

miesiące. Sąd Najwyższy na mocy wymienionego postanowienia zawiesił postępowanie, by umożliwić osobom najbliższym lub osobom pozostającym na utrzymaniu zmarłego wstąpienie w jego prawa. Aktualnie termin ten upłynął i jak wynika z akt niniejszej sprawy, żadna osoba nie złożyła w zakresie przez ustawę terminie, oświadczenia o wstąpieniu w prawa oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego H. K. Konsekwencje takiej sytuacji określa przepis art. 61 § 2 k.p.k., który stanowi, że jeżeli w terminie zawitym trzech miesięcy od dnia śmierci oskarżyciela osoba uprawniona nie wstąpi w prawa zmarłego, sąd lub referendarz sądowy umarza postępowanie. Jednocześnie należy odnotować, że termin określony w powołanym przepisie należy do kategorii terminów przywracalnych przy zachowaniu warunków określonych w art. 126 § 1 k.p.k. Tymczasem, do dnia posiedzenia osoby uprawnione ani nie wystąpiły o przywrócenie terminu do złożenia oświadczenia o woli wstąpienia w tę sprawę w prawa zmarłego oskarżyciela, ani też nie złożyły takiego oświadczenia.

Na marginesie zauważyć należy, że podstawa zawieszenia postępowania wskazana w art. 61 § 1 k.p.k. jest podstawą szczególną. Nie ma więc do zawieszonego na tej podstawie postępowania zastosowania przepis art. 22 § 3 k.p.k., który wyłącza możliwość dokonywania jakichkolwiek czynności w czasie zawieszenia postępowania, nakazując jedynie dokonanie czynności zmierzających do zabezpieczenia dowodów. Tym samym, omawiana regulacja nie stoi na przeszkodzie umorzeniu postępowania, bez uprzedniego jego podjęcia, na podstawie art. 61 § 2 k.p.k. (w niniejszej sprawie w związku z art. 58 § 2 k.p.k.), jeżeli tylko upłynął wskazany w tym przepisie termin, a osoba uprawniona nie wstąpiła w prawa zmarłego (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2006 r., WZ 27/06, OSNKW 2007, z. 1, poz. 6).

Kierując się przedstawionymi wyżej motywami, Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.

